

Сьогодні:
24.02.2023

Квадратні рівняння. Неповні квадратні рівняння.

8 клас

Мета уроку:

- **Мета уроку:** сформувати поняття квадратного рівняння; неповного квадратного рівняння, ознайомити учнів з методами розв'язування неповних квадратних рівнянь, навчити застосовувати здобуті знання для розв'язування рівнянь; розвивати мислення, обчислювальні навички, зосередженість; виховувати критичне ставлення до своєї праці, а також вміння оцінювати свої знання.

Рівняння виду $ax^2 + bx + c = 0$, де x - змінна, a, b, c - числа ($a \neq 0$),

називають **квадратним**.

a, b, c - коефіцієнти квадратного рівняння.

a - старший (перший) коефіцієнт;

b - другий коефіцієнт,

c - вільний член.

**Кожний коефіцієнт розглядається
з тим знаком, який стоїть перед ним!**

Наприклад:

$$2x^2 - x - 3 = 0$$

$$(2)x^2 + (-1)x + (-3) = 0$$

↓

↓

↓

Маємо:

$$a = 2, \quad b = -1, \quad c = -3$$

795. Перенесіть таблицю в зошит і заповніть її:

Квадратне рівняння	Коефіцієнти рівняння		
	a	b	c
$ax^2 + bx + c = 0$			
$5x^2 - 3x - 17 = 0$			
	2	-3	4
$-15x^2 + 14x = 0$			
	-3	0	7
$-x^2 + 5x + 6 = 0$			
	-5	-1	19

Квадратне рівняння, старший коефіцієнт якого дорівнює 1, називають зведеним.

Наприклад: $x^2 - 6x - 8 = 0$, $a=1$

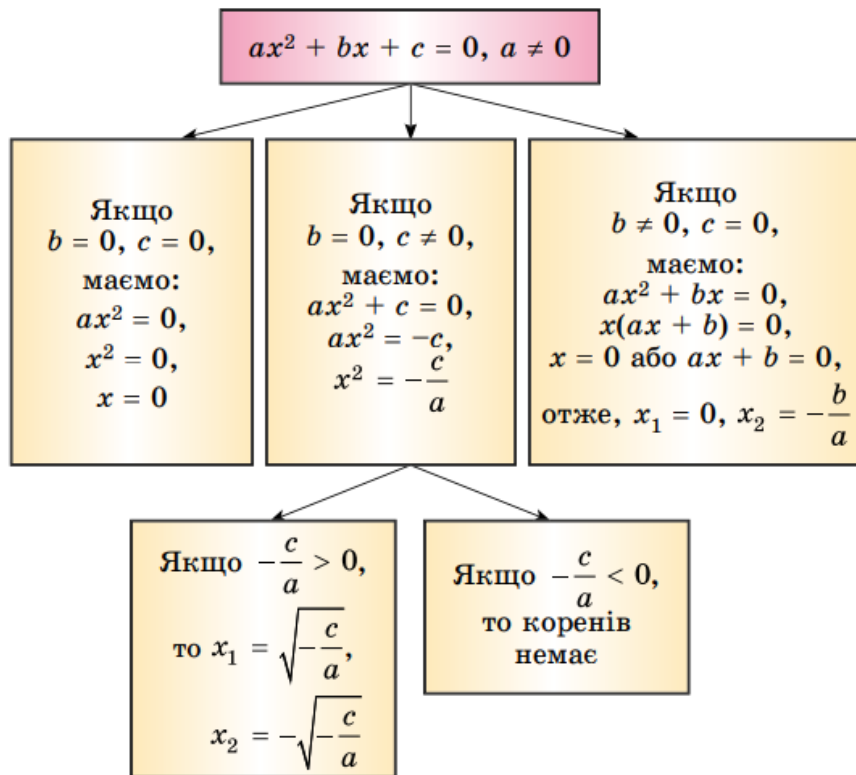
Квадратне рівняння називають неповним, якщо хоча б один із його коефіцієнтів, крім старшого, або обидва ці коефіцієнти дорівнюють нулю, тобто або $b = 0$, або $c = 0$, або $b = c = 0$.

Наприклад, $4x^2 - 8x = 0$, $c = 0$

$$2x^2 - 32 = 0, \quad b = 0$$

$$7x^2 = 0, \quad b = 0 \text{ і } c = 0$$

Розглянемо всі випадки неповних квадратних рівнянь:

Розглянемо всі випадки неповних квадратних рівнянь:

І. Якщо $c = 0$, тоді рівняння набуває вигляду $ax^2 + bx = 0$.

Алгоритм розв'язування:

1. Винесіть спільний множник за дужки, щоб отримати рівняння $x(ax+b)=0$;
2. Скористайтесь правилом рівності добутку нулю (добуток дорівнює нулю, якщо хоча б один із множників дорівнює нулю).

Таким чином, $x_1 = 0$ або $ax + b = 0$

$$x_2 = -\frac{b}{a}$$

3. Запишіть відповідь: $x_1 = 0$ або $x_2 = -\frac{b}{a}$.

НАПРИКЛАД:

802. Знайдіть корені рівняння:

1) $x^2 + 6x = 0$;

2) $2x^2 - 8x = 0$;

3) $4x^2 - x = 0$;

1) $x(x + 6) = 0$

$x = 0$ або $x = -6$.

2) $2x(x - 4) = 0$

$2x = 0$, $x - 4 = 0$

$x = 0$ або $x = 4$

3) $x(4x - 1) = 0$

$x = 0$,

$4x - 1 = 0$

$4x = 1$,

$x = 0$ або $x = \frac{1}{4}$

II. Якщо $b = 0$, тоді рівняння набуває вигляд $ax^2 + c = 0$

Алгоритм розв'язування:

1. Перенесіть доданок c , що не містить змінної, у праву частину рівняння й поділіть обидві його частини на a , щоб отримати рівняння $x^2 = -\frac{c}{a}$;
2. Проаналізуйте знак виразу $(-\frac{c}{a})$:

- якщо $-\frac{c}{a} < 0$, то рівняння розв'язків не має;

- якщо $-\frac{c}{a} > 0$, то рівняння має два розв'язки: $x_1 = \sqrt{-\frac{c}{a}}$ і $x_2 = -\sqrt{-\frac{c}{a}}$

III. Якщо $b = 0$, $c = 0$, тоді рівняння набуває вигляд $ax^2 = 0$

Алгоритм розв'язування:

Поділивши обидві частини рівняння $ax^2 = 0$ на a , отримаємо $x^2 = 0$, звідси $x = 0$.

Висновок: рівняння $ax^2 = 0$ при будь-яких значеннях $a \neq 0$ має єдиний розв'язок $x = 0$.

НАПРИКЛАД:

800. Розв'яжіть рівняння:

1) $3x^2 - 27 = 0;$

2) $3,7x^2 = 0;$

3) $2x^2 + 8 = 0;$

1) $3x^2 = 27$

$x^2 = 27:3$

$x^2 = 9$

$x = \sqrt{9}, \quad x = -\sqrt{9}$

$x = 3, \quad x = -3$

2) $3,7x^2 = 0$

$x^2 = 0$

3) $2x^2 = -8$

$-8 < 0$

розв'язків немає

809. Розв'яжіть рівняння:

1) $(x - 2)(x + 3) = -6$;

3) $(3x - 1)^2 = (x - 3)^2$;

2) $\frac{1}{3}x(x + 9) = \frac{1}{8}x(x - 16)$;

Розв'язання:

1) $x^2 + 3x - 2x - 6 = -6$

$x^2 + x = 0$

$x(x + 1) = 0$

$x = 0$ або $x = -1$

2) $\frac{1}{3}x^2 + 3 = \frac{1}{8}x^2 - 2$

) $\frac{1}{3}x^2 - \frac{1}{8}x^2 = -5$

$\frac{5}{24}x^2 = -5$

$-5 < 0$, отже розв'язків немає

Домашнє завдання:

- Опрацювати §20,
- Виконати письмово №793, 803, 810(1,2,3).

Відправити на Human або електронну пошту smartolenka@gmail.com